Opuscule de Géographie
daté 1226 H.
sans nom d'auteur.

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد وسپاس • وشکر بی قیاس • اول مبدع حکمتخانهٔ کون ومکان اولان جناب
خالق الموجوداتک شان کبریاسنه احری وحریاندر • وصلوة نامعدود وسلام غیر
محدود • اول مدینة المعارف الکلیه والجزئیه اولان ذات عالیلرینه الیق وشایاندر
والوف رضوان وصنوف غفران آل واصحابنه شایسته وارزاندر • اما بعد
معلوم اولکه فن جغرافیا روی ارضده واقع ممالک وبلدان وجبال وانهار وصحرا
واودیه وطرق ومسافات وقرا وقصبات احوالنی مبین اولمق حیثیتله فروع
علم هیئتدن برفن اولوب ارکان دول وسوداکران ملله بر جهتله معرفتی
اهم اولدیغندن جمیع اقالیمی بوفن جلیله سببیله من غیر رؤیة وبلا حرکة فهم ادوب
اظهار معلومات وتبیین حدود وطرقات قوه سنه مالک اولدیلر • پس فن
مذکورده تألیف اولنان کتابلره مراجعت وتتبع ایله اول ارده روی زمینک
قطعات اربعه سنک معرفتی لابد ممالک واقطار وبلاد وشهرتشعار ومساکن نامدارک
اسملری ذکر وتسطیر اولنوب تذکرة المدینه تسمیه اولندی • وبر مقدمه ودورت
فصل وبر خاتمه اوزره ترتیبی مناسب کورلوب • هوسکاران علم ومعارفه یادکار
قلندی • والله الموفق للمحامد • مقدمه • واجب تعالی حضرتلری نوع انسانیه

انسانیه یه مالابد اولان تعمیر مدن وبلدان وتنظیم مأوی ومکانه اهتدا ایلیوب
وتجربه وافکار ایله عجایب مخلوقاتی وغرایب مصنوعاتی فهم ایتمکله بنی آدمی انواع
بهایمدن متمتنا قلدی • بو عنایت جلیله سببیله بنی آدم جمیع فنونه مظهر اولوب
دنیای دنینک تصرفی بنی آدمه اعطا ایلدی • وبونلردن هر بری بر فنک
مهارده کسب ایدوب رساله‌لره قلم مشکین رقم ایله بر تیرک واثر براقدیلر • وهر
فن ذاتنده علم اولمق جهتیله مذموم دکلدر • خصوصا علم هیئتک قدری
برتر ومرتبه‌سی طاق عرشه برابردر • وعلم هیئت بر علمدرکه ارضک وسمانک
اشکالی واوضاعی ومقامارلری وابعادی انکله معلوم اولور • وفن جغرافیا
انیه کم ارضی مبین بر فن اولوب ابتدای امرده فن مذکورک معرفتی ارضک
سما ایله اولان مناسباتی واجسام فلکیه‌نک ترتیباتی وحرکاتنک تأثیراتی کبی
نظاماتی تعریف وتفهیم ایتمک بو مختصرده لازم دکلدر • همان بزه ممالک
وایالات والویه ذکری لازم اولوب بالمناسبه بعضی ماده ضمنی اقتضا ایدر •
پس جسم عالم کروی یعنی مدور بر طوپ شکلنده اولدیغی حکما طرفلرندن
استماع اولنمشدر • بو تقدیرجه عناصر واجرام فلکیه جمله کروی الشکل
اولمق اقتضا ایدر • مثلا بری برینی محیط اولوب مابیننده بوش محل
یوقدر • آنک ایچون شکل پیازه تشبیه ایتمشلر • بو جمله‌نک وسطنده
ارض ساکندر

صورت
جسم عالم

واشبو کره ارض ایکی قسم اولوب برقسمی بر وبرقسمی
بحردر برّ دخی ربع مسکون ویکی دنیا واراضی مجهوله دن عبارتدر وربع مسکون
اوچ قطعه برّ ایله وبر مقدار بحر وجزایره منحصردر واوچ قطعه برّ اوروپا
واسیا وافریقا تسمیه اولنور وجزایر مرقومه نك بر مقداری بحرسفیدده واوبر
مقداری بحربالطقده ودیکر مقداری بحرمحیطده کائندر ویکی دنیا دخی امریقه
تسمیه اولنور ایکی قسمدر بری امریقای شمالی ودیکری امریقای جنوبی واطرافنده
کثیر المقدار جزایر عبارتدر ومار الذکر بحر دخی عموماً ایکی قسم اولوب برقسمی
دیکز وبرقسمی ایچ دکزدر ودیکز دکز دورت قسمه منقسمدر بحرمحیط شرقی

شرقی که بحر محیط معتدل دخی دیرلر زیرا ریاح شدیده نادر الوقوعدر وبری
بحر محیط غربی ودیکری بحر محیط جنوبی منجمد وبری دخی بحر محیط شمالی منجمددر
وایچ دکزلر متعیّن لری اون برقسمدر بحر سفید ١ بحر سیاه ٢ بحر خزر ٣ بحر فارس ٤
بحر سویس ٥ بحر بالطق ٦ بونلر ربع مسکونده دیر بافین ٧ قدرین ٨ خوجیسون ٩
مکسیقو ١٠ قربیک ١١ یکی دنیاده در وروی زمینده کائن جمیع ملل دورت عدد ادیان
اصلیه یه منحصردر وهربری برقاچ قسمدر اولکیسی دین مبین محمدیدر که مذاهب اربعه یی
شاملدر ایکنجیسی آیین نصارادر بودخی فرق ثلثه یی مشتملدر وهرفرقه برقاچ
قسمدر اوچنجیسی آیین یهوددر که برقاچ فرقه اولمشلردر ودردنجیسی آیین
مجوسیدر که غیر منقسمدر فصل اول بالاده ذکر وبیان اولندیغی وجه اوزره
ربع مسکونک اقسام ثلثه سندن اوروپا قسمی اقسام سائره دن احسن واشهر
اولوب خصوصا دولت عثمانیه لازالت محفوظة بتأییدات الصمدانیه نک پای
تحتلری انن اولمغله اول باول تذکار ایلمک انسب واولی کورلدی اوروپا
ممالکی کرچه وسعت مسافه جهتیله قطعات سائره نک هربرندن اصغر
وکمتردر اما ترابنک برکتی وسکنه سنک جمیع فنونده لیاقتی ومعرفتی تقریبیله مرتبه سی
بالاتردر ومسافه طولی تقریبا ایکی بیک التیوز قرق ومسافه عرضی ایکی بیک
یوز التمش میلدر وبالجمله اهالیسنک عددی علی التخمین یوز ملیونه یعنی بیک کره
یوز بیک نفوسه بالغ اولور ودروننده اوچ نوع حکومت جاریدر بری پادشاهلق
وبری قراللق ودیکری جمهورلقدر واون التی قطعه یه تقسیم اولنمشدر روم ایلنده
واقع ممالک عثمانیه ١ انکلتره ٢ دانیمارقه ٣ سوج ٤ مسقو ٥ فرانسه ٦ فلمنک ٧

هلوچیا ٨ الامان یعنی نمسه ٩ چه ١٠ مجار ١١ له ١٢ پروسیا ١٣ بورتکیز ١٤
اسپانیا ١٥ ایتالیه ١٦ ذکر اولنان ممالک عدیده یکان یکان تعداد اولنور ممالک

دولت عثمانیه اوروپا ممالک محروسه: شهانیه دوی ذمینده کائن جمیع دول ممالکندن اوسع واکبر اولوب شرقدن غربه دوغری بیک سکز یوز وشمالدن جنوبه کلنجه بیک التیوز میل بعدی ومسافه سی واردر ممالک مذکوره نک بر قطعه سی اوروپا وبر قطعه سی آسیا ودیکر قطعه سی افریقاده واقع اولمغله هر قسمی فصلنده شرح اولنور دولت عثمانیه نک حکومتی پادشاهلقدر ودار الملکی محروسه: قسطنطنیه درکه بو زمانده استانبول واسلامبول ایله متعارفدر واضع الاصل حضرت سلیمان علیه السلام اولوب بعده قسطنطین ابن هرقل بنا ایلمشدر وشمدیکه بنا انکدر حالیا پای تخت پادشاه آل عثمان وشهنشاه زمین وزمان ایده الله تعالی الی آخر الدوران حضرتلرینک قرارگاه خلافتلری اولوب ونوبت خلافت بالارث والاستحقاق زیب شهریاران آفاق اولان سلطان البرین وخاقان البحرین السلطان محمود خان ابن السلطان عبد الحمید خان حضرتلرینه روزی ومیسر اولوب وخبر جلوس همایونلریله مشام عالم معطر اولدی وتألیف ناچیزم اول شهر دارایه منسوبدر عمرها الله تعالی شهر مبورک کرک لطافت آب وهواسی ووسعت مسافه سی وکرک بحر سیاه ایله بحر سفید میاننده وروم ایلی ایله اناطولی بیننده واقع اولدیغندن تجارته قابلیت وصلاحیت تامه سی تقریبیله وبوندن غیری درونده موجود سرای همایون وجوامع شریفه عدیده مثللو ابنیه ایله مزین ومرصع ودیکلی طاشلر وآب دلجوسی واطراق وحوالیسنده

وحوالیسنده واقع قرا وقصبات واستانبول بوغازینک سواحلی نیجه کویلر
ایله معمور وآبادان ولیمان وکشتی کاهی بغایت محفوظ وهبوب ریاحدن وجوهله
مأمون وجمیع لیمانلردن احسن واهون وبالجمله سینک عددی تخمینا التیوز
بیك نفوسه بالغ اولمق تقریبیله شهر مزبور جمیع بلاد روی زمینه
تفوقی نمایان ومتفق علیه جمهوردر ممالك عثمانیه اوروپانك بیوك
اون ایکی ایالتی محیطدر وهر برینه عائد اولان کرسی بروجه اتی ذکر وتعداد اولنور

ایالات	متعین بلاد	ایالات	بلاد	
اسلامبول	روم ایلی	موستار	دالماچیا	
صوفیه	بلغارلق	اوسقوندوره	ماجدونیا	
بکروشی	اناطوق	لوادیه	ارناودلق	
یاشی	بغدان	طربولیچه	لوادیه	
قوشان	بوجاق	وروم ایلنده واقع ممالك عثمانیه		
بلغراد	صرف	قدیمدن کرجك سکسان بر لوایه		
طراونك	بوسنه	منقسم اولوب اسملری دخی بودرکه		

ذکر وبیان اولنور

آوزی آوخری آقچه حصار اسکوب اولونیه ایلبصان اسکندریه
ایزورنیق اینه بختی آزاد آرخوس اکری یاشا بوسنه بوزغه
بیزدین بودین بیجوی بودینه بودنجه بیحاکرك بنسته برشتك
بانقوه برکوان بنذر برج بکش باردونیه باج ترحاله

تیمورحصار چرمن حطوان خوتون دوقه کین دلوینه دیمه طوقه

دیمه طوقه جق دیمترفجه جق دسوم دیوم ذزیله سمندره سلانك

سلستره سرم سکدین سکیردار سکسار صانتورینه صوانلق

صوینور طاغردی طمشوار غرنغال قارلی ایلی قرق کلسه قومانوه

قوله کلیبولی کوستندیل کلیس کفه کشلجه کوله مهاج موره

مزستره ماالغره نیکبولی نوغراد نیکسار ویزه ویدین وجزین

واج هرسك یانیه یاح

وبوندن بشقه آق دکز اطه لری صغیر وکبیر مشهورلرندن ذکر اولنور

اکریبوز ایلمیه ایمروز استاپوریه اندره اشکروز اکتاسو

اشکپولس احینا استربالیه امورغوس ابصاله اندوریاس

اتاقیه اکنه استانکوی بوزجه اطه پره بلبلجه باروس

بولیقندروس بودورم ترمید چاملیجه: کبیر چاملیجه: صغیر

چوپانه اطه سی چوقه اطه سی جونده حالکی دلوس دکرمنلك کبیر

دکرمنلك صغیر ردوس سمندرك سانتوریا سوسام ساقز شرموز

شقنوس صولیجه صاقزو طاشوز قولوری قونوره قیون اطه سی

قلمنوس قبریس کرید کوریه کربانیه لریوس مکنوس

مرتط اطه سی موری نقشه نشیروز

امدی مار الذکر ایالتك حاوی اولدیغی لواء ولواءنك

مشتمل اولدیغی قضالرك ذکرنه شروع اولنوب جدوله

جدولده اشارت برله ذکر اولندی

قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
اسلامبول	ویزه	اشتب	م	ایپك	دوقه‌کین
ایوب	م	استرومجه	م	التون ایلی	م
اخی چلبی	پاشا	اکری دره	م	استار	بوسنه
استروه	م	اوخری	اوخری	افلاق	م
اکربوجاق	م	اقچه حصار	م	اولوه	م
ایزنبوك	م	اشم	م	ایزورنیق	ایزورنیق
اهمتان	م	اولونیه	اولونیه	اقحصار	کلیس
اغستوس	سلانیك	ارنبود بلغرادی	م	استومجه	هرسك
آلاجه حصار	آلاجه حصار	اسقره پاره	م	ایموجغه	م
اوکوب	م	ارکیری کسری	م	اینه بختی	اینه بختی
اسکوب	اسکوب	اوپار	م	اولندرك	م
الاصونیه	ترحاله	ایدونات	دلونیه	ابوقور	م
اوزی	اوزی	ایلبصان	ایلبصان	ارمیه	م
اجه اباد	کلیبولی	اشباط	م	اموك	سمندره
اوزیجه	سمندره	اسکندریه	اسکندریه	اوبقوی	اینه بختی
استاروه	اوخری	اولکون بار	م	انجه قره	یانیه

قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
ایلبجه	کوستندیل	آلتون آباد	م	ایدوناب	م
ایورانیه	م	اقوه	م	ارکلی قصری	قارلی ایلی
اوپار	موره	ارخور	اسکندریه	اینه جق	م
ایپك	اسکندریه	انکلی قصری	قارلی ایلی	اوزنجه آباد	م
ارمیه	ترحاله	آیاواری	م	آق کرمان	ویزه
اولوح	بوسنه	ایولاحور	م	ازاق	م
اکری	اکری	اکسوروز	م	اسفرلك	ویدین
ازاد	ازاد	احیولی	سلستره	انابولی	موره
استونی بلغراد	بلغراد	ایدوس	م	اوسك	م
اسفردین	اولونیه	اموریقیه	م	اندروس	م
ابلوق	سرم	اسلمیه	نکبولی	ارخوس	ارخوس
ارتك	م	اساقچی	سلستره	ایاپتری	م
اکرنیه	سلستره	ابرائیل	کفه	ارقدیه	م
آورشه	ویزه	اکراجق	اوزی	اناوارین	م
اسمعیل کچیدی	سلستره	ایوارجه	نیکبولی	استورغون	بودین
آق کرمان	سلستره	ازادی	م	ارنسوع	موره
ازاق	کفه	الاکلیسا	م	اینوز	ویزه
اسفرنك بانه سی	ویدین	اسکی جمعه	م	اووه	ترحاله

اینه جك

اينه جك	كليبولى	اطرابولى	م	استفه	موره
اوسك	بوزغه	اسماعيل	م	ارقدريه	اسكندريه
اندرسته	موطه	اورشه	كليبولى	اسكرح	موطه
ابصاله	كليبولى	قرانلق	چرمن	ايامور	قارلى ايلى
قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه
استر	سلستره	پتريچ	كوستنديل	بوغوبنه	اولونيه
اكرى	ويدين	پكلين	ايلبصان	پره مدى	م
		بودغوريچه	اسكندريه	پيره وزه	يانيه
		پيزدين	پيزرين	باج	باج
		برغوشته	م	بودينه	بودينه
		بره جه	بوسنه	بوسنه	بوسنه
حرف	الباء	بلاسنجه	ولچترين	بنالوقه	م
بلغراد	سمندره	بهلشته	پاشا	بروپ	م
پاپا	اكرى	پرسيه	م	پروورى	م
بيجكرك	بيجكرك	پرزرينك	ايزوورنيق	پوترغه	م
بيجوى	بيجوى	پراوشته	پاشا	بادرره	ايزوورنيق
بكرسته	پاشا	برشوفچه	م	بكوردلن	م
برشتنه	اسكوب	بركتلو	سلاونك	بلنه غراد	م

باج	سكدين	برنج	ولجترين	پره پوك	هرسك
بنسته	بسته	بلا بجه	م	بلغاى	م
برشتك	پرشتك	پرلپه	اسكوب	بقيه نو	م
بيجوه	بيرزين	پلاطمنه	سلاونك	بادرجق	اينه بختى
بيجورينه	اينروزنيق	پيره وآدى	سلستره	پلونه	نكبولى
يانفوه	يانفوه	باباطاغى	م	باباى عتيق	ويزه
باپجوه	طمشوار	بالجق	م	برغوس	ويزه
برلوان	برلوان	بندر	بندر	باينددر	م
قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه
بارت	ويدين	باردونيه	باردونيه	تمان	كفه
باليه بادره	موره	بهكه	بوسنه	ترلجه	ولجترين
باردوشه	مرنستره	بطرجفان	كوستنديل	ترغوشته	پيرزين
ببقه	م	بودين	بودين	تمه مورتنه	پاشا
برتوفجه	ويدين	پاشا	پاشا	ترقوس	
پكارحصار	ويزه	بوزغه	بوزغه		
بوزغه	سرم	عرف	الثاء		
پراكين	الوجه حصار	تاتاربازارى	پاشا		
پيره مدى	اولونيه	تيمورحصار	م		

« برج	« برج	« تودوراغه	« م	حرف	الثاء
بكتش	بكتش	ترحاله	ترحاله		
بكلش	ايليصان	تكوس	كوستنديل		
بوزغنجق	سمندره	تيموربجه	اولونيه		
پلوه	دوقه كين	تشنه	هرسك		
بوليه	نيكبولى	تروفجه	بوسنه	حرف	الجيم
بلنه	ايزورنيق	تراونك	بوسنه	چغلايق	پاشا
بره يمله	دوقه كين	تيمورينه	ايزورنيق	كريان	م
بلغزادجق	هرسك	تكفوركولى	سلستره	جسراكنه	قرق كسه
برطواى	بيجوى	تريشق	موره	جمعه بازارى	پاشا
بزروفجه	سمندره	تيموق	ويدين	چلبى بازارى	بوسنه
بندر	سلستره	تتل	باج	جانيجه	هرسك
قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه
چتالجه	ترحاله				
چورلو	ويزه				
چتالجه					
چكمجه صغير		حرف	الحاء		
چكمجه كبير		حاجى اوغلو بازارى	سلستره	حرف	الدال

چرمن	پاشا	" حطوان	حطوان "	" دوقه‌كين	دوقه‌كين "
چونيجه	هرسك	حرآم	سمندره	دسپوته	بوزغه
جبره	نيكبولى	حالوميج	موله	دلوينه	دلوينه
جمعهٔ عتيق	م	حواله	سمندره	درمتك	ترحاله
چارطاق	سلستره	خوربيشته	پاشا	دربند	بوسنه
جاجيق	سمندره	خرسوه	سلستره	دياطوه	بوزغه
جافره	ديمشوار	حاصكوى	چرمن	ديموطوقه	پاشا
جادكرمان	كفه			درآمه	م
چاط	طمشوار			ديمترفجه جق	ديمترفجه جق
جسر مصطفى پاشا	چرمن			دوينجسم	كوستنديل
جان قوربران	طمشوار	حرف	الخاء	ديموطوقه جق	ديموطوقه جق
چاقرآن	سمندره	خيره بولى	ويزه	ديده	اوحرى
جورلمه	سمندره	خاص پيزرين	سمندره	ديه دلن	اولونيه
جاقران	اولونيه	خاتون ايلى	ويزه	دراج	ايلبصان
جاناط	طمشوار	حومنلى	چرمن		
چرمن	چرمن	خونوتن	خونوتن		
قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه
حرف	الذال	حرف	الزاء	سكمار	سكمار

ذوالكرز

ذوالبرز	وقارايلى	زغره عتيق	پاشا	سرآى	ويزه
		زغره جديد	چرمى	سدره	سلانك
		زهنه	پاشا	سرونيچه	ايزورنيق
		زستوى	نيكبولى	سلانك	سلانك
حرف	الراء	زغودنه	الوجه حصار	ساميه	سلستره
ددوسيجى	كليبولى	زريله	زريله	سرم	سرم
دوسيجى	نيكبولى	زاوريجه	دوقه كين	سكدين	سكدين
راهوم	نيكبولى				
دوس قصرى	سلستره				
رازلق	پاشا				
رادومير	كوستنديل	حرف	السين		
راهوبجه	بوزغه	سرز	پاشا		
ددالشته	كوستنديل	سلستره	سلستره	حرف	الشين
دواينك	سمندره	سرفچه	پاشا	شمنى	سلستره
رسوم	رسوم	سكيرين	سكيرين	شهركويى	پاشا
ديوم	ديوم	سلچه	پاشا	شياقلوس	بيچوى
رابعه	سرم	سمندره	سمندره	شمورطورنه	م
رآمع	سرم	سرسنك	پاشا		
		سكيردآر	سكيردآر		

"	"	سلوه	سلوه	"	"
قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
حرف	الصاد	طوپولیجه	موره	عنوره	دوقمکیه
صارنه	سلستره	طویران	کوستندیل		
صورطق	کفه	طرانده	پاشا		
صانتورینه	صانتورینه	طولچه	سلستره		
صاری کول	پاشا	طاغردی	طاغردی	حرف	الفاء
صماقو	پاشا	طرنوه	ترحاله	فتح الاسلام	ویدین
صوفیه	پاشا			فلبه	پاشا
صوینور	صوینور			فنار	موره
صوآنلق	صوآنلق			فرهجك	کلیبولی
صوهودیقه	پیرزرین			فویانه	موره
صحرا	نیکبولی	حرف	العین	فندق کبیر	
		عورتحصاری	سلانیك	فندق صغیر	
		عثمان بازاری	نیکبولی	قوبه ته	
				فوجه	
حرف	الطاء				

طوزله

طوزله	سلستره	حرف	الغين	"	"
طاشليجه	هرسك	غزارجانجه	ایزورنیق		
طرنوه	نیکبولی	غزیان	بوزغه	حرف	القاف
طمشوار	طمشوار	غرنقال	غرنقال	قوستنجه	بوسنه
طوغنه	نیکسار	غنبله	هرسك	قره قریه	پاشا
قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
قراطوه	کوستندیل	قره اغاج	موره		
قربنه	موره	قروه	موره	حرف	الکاف
قزل اغاج	صوم پاشا	قوزنیك	الاجه حصار	کوستندیل	کوستندیل
قالقندلن	اوسکوب	قورینه	ایزورنیق	کرله	کرله
قوجوه	اوسکوب	قاتغراد		کوردس	مواح
قرین اباد	سلستره	قره دیش	دلوینه	کوریجه	پاشا
قرندیس	یانیه	قلاونه	بوسنه	کوپرولی	اوسکوب
قلاورته	موره	قوتان	مواح	کسریه	پاشا
قلاماته	قلاماته	قره جه طاغ	اسکندریه	کشان	کلیبولی
قوله	قوله	قویاد		کفه	کفه
قوچانه	یانیه	قلاسی		کلی	سلستره
قرانجی اوه	یانیه	قولونیه	پاشا	کشلحنه	کشلحنه

قورشونلی	زربید	قارنی ״	״	کسرین ״	برنج ״
قوجانیه	سمندره	قوزلیجه	سلستره	کفنه	موره
قلاوریته	موره	قلەصره		کرش	کفه
قویلیجه	یانیه	قمانوه	قمانوه	کرنتش	اینه بختی
قرق کمه	قرقکمه	قره صو	سلستره	کرنیه	یانیه
قراغوباغیجه		قارلوه	د	کوکرجینلك	سمندره
قوروون	موره	قارلجاایلی	قارلی ایلی	کره سوه	
قره طاغ	تیمورحصار			کومشی	مواه
قره طاسی	بودنیه			کلیسی	کلیس
قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
کوزلحصار	بوسنه	منلك	پاشا	مواه	مواه
کمولجیه	پاشا	مسوری	سلستره		
کلیبولی	کلیبولی	متروفجه	سمندره		
		موستار	هرسك		
		مایکوب	کفه		
		ماتون	مواه		
		مملحتین	ایزورنیق		
حرف	اللازم	ماتوه			

لوفچه

لوفچه	نیکبولی	میلاده	سمندیره		
لشی	دوقه کین	مزاراق			
لشقوچه	الاجه حصار	مزاکیه	ایلبصان	حرف	النون
لوندار	موره	ماچین	سلستره	نیکبولی	نیکبولی
لره	طمشوار	مودرکه	الاجه حصار	نوه	هرسک
		مهاج	مهاج	نوه برده	
		مات	اوغری	نوه سل	
		میری	میری	نیش	هرسک
		مودوه	ولجترین	نجه	سرم
حرف	المیم	موله دک		نوره قوب	پاشا
منکتره	پاشا	معدل ایلک		ناسلج	پاشا
مرستره	مرستره	منغالیه	سلستره	نوغراد	نوغراد
ملغزه	ملغزه	معارض	کلیبولی	نارده	پاشا
قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
توسین	پاشا	واردل ییکجه سی	سلانک		
نیکسار	نیکسار	وراجه	دیمشوار		
		وارنه	سلستره		
		ولجترین	ولجیترین		

″	،	ویره ″	ویزه ،	″ ،	ـ ″
		دودینه	سلانك	حرف	الهاء
		وادین	سرم	هزارغراد	نیکبولی
		وسقلاو	بوسنه	هوتالیخ	م
		ورشیخ	دیمشوار	هلونه	
		وشنتجه	موهاج	هرسك	هرسك
حرف	الواو	وارنیجه			
ویجه	موهاج	والیره	سمندره		
ویدین	ویدین				
ودین	نیکبولی	والغراط	سرم		
والین	سمندره	والطون	قارلی ایلی	حرف	اللام والف
واج	واج	ودسیلی	ترحاله		
وراونجه		ولیغه	بوسنه		
والیوم	یوزغه				
والطوس	قره ایلی				
وینجه	فارلی ایلی				
قضاهاء	الویه	اسماء اقلیم	ایالات اقلیم	بلاد متعین	عدد ایالات
یکیجه	پاشا	انکلتره	٠	لوندوره	٥٢

بانه

" يانيه '	يانيه "	اسقوچيا '	.	" ادمبورغ '	٣٥ "
يكى بازار	بوسنه	ايرلنده	.	دوبلين	٣٢
يانبولى		دانه مارقه	.	قوبنهاق	١٩
ياقوم	اسكوب	سوت	.	قولم	٣٠
ياجه اوج	اينه بخنى	روسيه	.	يترديورغ	٣٠
يكى يكلو	پاشا	فرانسه	.	پاريس	٨٤
يارنامه		فيلمناك	.	هايه	٩
يويطه		هلوچيا	.	بونه وزورنق	٢٢
ياقوم		نمسه	.	بچ	٦٥
ياردنيكار		چه	.	پراغه	٥
يايجه		مجار	.	پرسبورغ	٥
ياغورينه		له	.	وارشاو	١٢
يركوى	سلستره	پروسيا	.	قونفبرغ	٢٠
يوزى		پورتكيز	.	اشبونه	يدى
يوماق		اسپانيا	.	مادريد	١٤
يكى بازارسا	سلستره	اتاليه	.	ونديك	٣٢
ياج	ياج	ريم پاپا	.	روما	١٢
		سجلياتين		انابولى	٤

اشبو جدول اربعه دول نصارانك جدوليدر

فصل ثانی اجمال احوال آسیا ممالك آسیا ارض مسکونك بر ربعی اولوب
مسافهٔ طولی دورت بیك سکز یوز یتمش میل ومسافهٔ عرضی دورت بیك
بشیوز میل امتداد واردر آیمدی آسیانك وسعت مسافه‌سی تقریبیله هواکی
مختلف اولور شمال سمتلرنده برد کثیر وسطنده اعتدال هوا وجنوب جهتلرنده
حرارت واقع اولور وممالك آسیا یدی قطعات کبیره‌یه تقسیم اولنوب اولکیسی
ممالك عثمانیه ایکنجی عربستان اوچنجی عجمستان دوردنجی هندستان بشنجی چین
ماچین آلتنجی تاتارستان یدنجی جزایر آسیادر ذکر اولنان ممالك بر بر بر
تفصیل وتعداد اولنور ممالك عثمانیه: آسیاکیر آلتی قطعه‌یه تقسیم اولنور
هر بر قطعه برقاچ ایالته وهر بر ایالت برقاچ سنجاغه وهر بر سنجاق برقاچ
قضایه وهر بر قضا برقاچ قریه‌یه منقسم اولور اولکی قطعه دیار آناطولی
ایکنجی دیارشام اوچنجی دیاربکر دوردنجی دیار ترکمان بشنجی کورجستان
آلتنجی عراق عربدر خفی اولمیه که ممالك محروسهٔ عثمانیه قاچ ایالت وقاچ لوا
وقاچ قضا وقاچ قریه‌یی حاوی اولدیغی بو رساله‌نك دائرهٔ اختصارندن
خارج اولوب واحوال مرقومه کرکی کبی معلوم ومجزوم اولمیوب وهر بری
بیرلی یرینه بعد التصحیح ثبوت محاله درجی ممکن اولمدیغندن اجمالا ذکر وبیان
اولنور بو صورتده مجموعی دولت علیه حکمنده اولان آسیا ممالکی یکرمی
درت ایالتدر که جدولده هر قنغی قطعه‌یه مربوط اولدیغنه جدولده اشارت اولنمشدر

ایالات	متعین بلاد	قطعات	
کوتاهیه	کوتاهیه	١	وآسیاده واقع ممالك عثمانیه‌نك سکسان طقوز سنجاغی رسیده: سمع حقیر اولمشدر

سیواسی	سیواس	آناطولی	وآسملری بونلردرکه متعیتی بالاده کی ذکر اولنور
طرابزون	طرابزون		آنقره آیدین اماسیه
قرمان	قرمان		اقشهر اقصرای ایچ ایل اسپیر
مرعش	مرعش		ارضروم اسلوم ایمبرت بغداد
اطنه	اطنه		بصره بولی بوراوق
ایچ ایل	سلفکه		بیغا بودورم
وان	وان	ترکمان	بکشهری بیرة الفرات بالس
ارضروم	ارضروم		بایزید پاسین تکه تفلیس
قارص	قارص		چودوم جانك
دیاربکر	دیاربکر	دیار بکر	چمشکزك جبلیه حمید حما حمص
موصل	موصل		حلب خداوندکار خنس دیوریکی
رقه	اورفا		دیاربکر رتمز رقه سلطان اوکی
حلب	حلب	شام	سیس سیواس سلمیه
طرابلس	طرابلس		شام صاروخان صغله
صیدا	صیدا		صفت طرابزون طورطوم
شام	شام		طرابلس شرق شربکیر علائیه

قدس	قدس	شام
عجلون	عجلون	
بغداد	بغداد	عراق عرب
بصره	بصره	
مکريد	ازکور	کردستان
ايرت	ايرت	
کورك	کودك	

عجلون عزير غزه قدس قودسی
قسطمونی قوجه ايلی قرمان قونيه

قره حصار شرقی قيرشهری قره حصار غربی
قيصريه قارايلی قارص کانغری

کونيه کوتاهيه کرتغار کلکت کوراك
لولی سك لجوص منتشا ملاطيه
مازکرد مرادجان مجنکرد ماروان
ملازکرد مکس مطيح مرعش

موصل مکريل نيك نابلوس وان وآن دکز اطه لرينك ذکری اوروپا
ديارنده کچمکله فقط قبرس جزيره سی ايچ ايل اراضی سنه ملحقدر وجزيره
مذکوره بغايت منبت ومحصولدارد و متعين شهری لفقوشه شهری
وماغوسه قلعه سيدر امدی ماراالذکر دولت عليه: عثمانيه نك اسياده اولان
قضالرك ذکرنه شروع اولنوب قنغی لوايه منسوب اولديغی دخی جدول ايله
حروف تهجی اوزره ذکر اولنور الجدول هذا

قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه
اذنه	اناطولی	اولاق دره سی	بولی	الاشهر	م

ابجه اسم

اقجه اسمه	م	افلانی	م	اینه کول	م
آنایاشمه	م	اوره یوزی	م	این دکی	م
اکری کوز	م	اولوس	م	اورتاقجی	م
امد	م	اماصری	م	احصه	م
اینه کول	خداوندکار	اقجه شهر	م	اوجق	م
آتارنس	م	اقطاس	م	اطله	صاروخان
ایلیجه برغمه	م	ایراج	قسطمونی	م	م
ایدنجك	م	ازطوای	م	ایلیجه	م
اسکی شهر	سلطان اوکی	آق قیا	م	اق حصار	م
این اوکی	م	اباذول	م	اسکی حصار	م
انقره	انقره	اق یورك	م	اوف	م
ایاش	م	ایاتلوغ	ایدین	اشس	م
اوکوز	م	اریاس	م	اوزملی	م
قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
اوغراشی	صاروخان	اماسیه	اماسیه	آق حصار	م
اوله	م	اق طاغ	بوزاوق	ابصانی	م
عودوس	حمید	املاك	م	اقیازی	م
انجیر بازاری	م	اسکلب	چورم	این صویی	قرمان

اغلسون	م	ایرادلق	م	اسکی ایل	م
اوله	م	اینااللی	م	ارکلی	م
اکیردر	م	ادم	جانك	اورکوب	نیکده
اسبارطه	م	اونیه	م	اندوغی	م
اونویورلو	م	الاجام	م	اقشهر	اقشهر
اقشار	م	ایواجق	~~ایلغین~~ م	ایلغین	م
انضالیه	تکه	جانك	م	اسحاقلی	م
المالو	م	اورکسه	م	اقصرای	اقصرای
اکدر	م	اوازفارس	م	ایوب ایلی	م
استانوس	م	آق چای	م	اذنه	اذنه
ادرمید	قرهسی	اکین	عربکیر	الوانلی	م
ایوداندی	م	ادنیه	بیغا	اباشی	م
ایارمند	م	اونیه	م	ابرادی	علائیه
اقچه	م	ارمید	صغله	اقسکی	م
ایوالق	م	اقچه شهر	م	ارمناق	ایج ایل
ایراك	سیواس	ادنیه	م	اریحا	حلب
ارتق اباد	م	اسکدار	قوجه ایلی	انتاکیه	م
ایل بکلی	م	ایزنیق	م	ارلیب الصنواء	م
اورطه باره	م	ازنکمید	م	اعزاز	م

قصناهای

قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
آلبستان	مرعش	اغاکس	دان	بوی اباد	م
امد	دیاربکر	ارجیس	وان	بورتان	م
اسورد	م	ایج ال	م	بایندر	ایدین
اکیل	م	حرف	الباء	بیراملی	م
انجه بقیه	م	بروسا	خداوندکار	بالیانولی	م
ارضروم	ارضروم	بك بزاری	م	بوزطغان	ایدین
ارزنجان	م	برایج	م	برکی	م
اسپر	م	برغمه	م	بوردلی	صاروخان
الشکرد	م	بغلاول	اناطولی	پراکنبان	م
اق کوی	جانك	نباز	م	پراکنده شطغان	م
ابو الخیر	م	نورقوش	م	بالی	منتشا
اوزغره	قره حصار شرقی	بوك وادین	قره حصار غربی	پرناز	م
ایپصدی	م	بارخیلی	م	بچیی	م
اسکفتر	م	بلیجك	سلطان اوکی	باقی	م
اونه	م	باجی	انغره	برکسکی	م
اولوباك	جانك	بیجوروه	کنغری	بواوبولك	م
اوف	طربزون	بودورم	بودورم	بلاط	م
اتنه	کونیه	بوزاق	بوطوق	پراکنده	م

ایاردین	قونیه	بولی	بولی	بوطور	حمید
ارحوی	م	یاولی	بولی	باولی	م
اضسخه	م	بندرکلی	م	بازله	م
اسپارد	وان	بویالی	قسطمونی	باویجه	م
قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
بالیکسری	قره سی	بیرات	م	بازارصویی	م
بیغاریج	م	بعره	م	بتلیس	وان
باش کلیه	م	بوکیسک	م		
بولوق	م	بالس	حلب		
بوراق اوزی	بوز اوق	بقراص	م		
بوغارلیان	م	پیاص	م		
بیغا	بیغا	بلاول	م	حرف	التاء
بالیه	م	باروس	م	تارحاله	خداوندکار
بافره	جانك	بغداد	بغداد	توحت	کانغری
باجی	صغله	بصره	بصره	تودورغه	بولی
بولوبران	قرمان	بورکان	اتغزه	تغیین	م
بوزاولوس	قرمان	بارتین	بولی	تیره	ایدین
بود	نیکده	بهمنی	ملاطیه	تیمورجی	صاروخان

بکتشهری

" بكشهرى "	بكشهرى "	بيره جك "	رقه "	توقاد "	سيواس "
پازارصويى	قوجه ايلى	بنى زيلقه	م	ترحال	م
بوزقير	بكشهرى	پالو	دياربكر	تركمان	م
بوراكبر	ادنه	بسيدار	م	توزانلى	م
بوزدوغان	ايچ ايل	پاسين	ارضروم	تحت الطريق	چورم
بيروت	شام	بيراملى	قره حصار شرقى	ترمه	جانك
بعلبك	م	بولمان	م	تركمان	طرابلس شام
بلجايون	م	پازاركويى	م	تبريز	حلب
قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه
تفليس	ديار بكر	چهارشنبه	بولى	حرف	الحاء
ترحيل	م	چكلنه	قسطمونى	حوتاز	اناطولى
تمكان	ارضروم	جده	م	حما	طرابلس
تيره بولى	طربزون	چاكلى	م	حوما	اناطولى
		چنى چونغاز	سيواس	حيمانه	انقره
		چورم	چوملم	حصاراوكى	بولى
حرف	الثاء	چوراكى	جانك	حو	م
ثير	ايدين	جوردره سى	م	حويرات	حميد
ثغور	شام	چال	بيغا	حسى اباد	سيواس

" نمره لادق	، اماسیه	" چشمه	، صفحه	، حوصه	، اماسیه "
		چام اردی	نیکده	حاجی حمزه	چورم
		جبلیه	طرابلس	حصارجق	جانك
		جابور	رقه	حاجی بکتاش	قیرشهری
حرف	الجیم	جرملك	دیاربکر	حمص	طرابلس
چهارشنبه	اناطولی	جونکستی	دیاربکر	حصن الاکراد	م
چال	م	جبا فجور	م	حواجی	م
چاقرجه	م	جمشگزك	م	حلب	حلب
چل اباد	قره حصار غربی	جزیره	م		
چای	هوم	جماشی	قره حصار شرقی	حسن منصور	ملاطیه
چقورچاق	انقری	جبل بقراص	حلب	حماسه	رقه
جبق اباد	م	جانك	جانك	حربوط	دیاربکر
چرکس	کانغری	~~حسن کیف~~		حسن کیف	م
جفا	بولی			حزن	م
قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
خنس	ارضروم	درنده	م	دیزه	طربزون
حسن قلعه‌کی	م	دیوله	قرمان	رقه	رقه
حبس خانه	قره حصار شرقی	دانشمندلو	اقصرای		

"حزان	وان"	"دیکك کسکنی	قیرشهری"	"حرف	الزاء"
حکاری	م	دوشنبه	علائیه	زیتون	اماسیه
		دمتره	سام	زیله	سیواس
		درکوش	حلب	زینه	ایچ ایل
		دوستروکه	ملاطیه	زاروشاد	قارص
حرف	الخاء	دکزلی	ایدین		
خوش الای	قسطمونی				
خوشاب	وان			حرف	السین
خادم	حلب	حرف	الذال	سرکه	اناطولی
خان جدید	سیواس	ذو الزن اباد	اماسیه	سلندی	اناطولی
		ذرذنه	بولی	سماوده	م
		ذریعی	وآن	سفرحصار	خداوندکار
حرف	الدال			سکود	م
درت دیوان	بولی			سیجانلو	قره حصار شرقی
دیورك	م	حرف	الراء	سیدغازی	سلطان اوکی
درکنه	م	رازی	قسطمونی	سرآی	قسطمونی
درکانی	قسطمونی	رها	رقه	سنوب	م
دونك آباد	سیواس	داویزان	حلب	ساحل	م
دیوریکی	دیوریکی	روم قلعه	م	سلطان حصاری	ایدین

قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
سراولیص	منتشا	سیس اورته	قره حصار شرقی	شیرود	وآت
سیروز	حمید	سورمنه	طربزون	شره به	انقره
سیواس	سیواس	سلطان اوکی	سلطان اوکی		
سیواس ایلی	سیواس				
سلمانلی کبیر	بوزاوق			حرف	الصاد
ساقز	چورم			صندقلو	قره حصار شرقی
ساز	چورم	حرف	الشین	صماقو	بولو
سرکش	جانک	شجاع الدین	نیکده	صورغون	قسطمونی
سفریحصار	صغله	شهاب الدین	بولی	صارده	ایدین
سعید ایلی	قرهمان	شیخلو	اناطولی	صونیجه	منتشا
سیدی شهری	یکیشهر	شهود	قره حصار شرقی	صندرغی	قره سی
سلمانلی	قیرشهری	شاهما	منتشا	صونیه	سیواس
سیس	ادنه	شرقی اباد	سیواس	صورغون	بوزاوق
سلفکه	ایچ ایل	سیرزه	طرابلس	صاتلمش	جانک
سسلنتی	م	شام	شام شریف	صامسون	جانک
سنانلی	ایچ ایل	شعود	حلب	صبانجی	قوجه ایلی
سلمه	طرابلس شام	شیخ الحدید	حلب	صاری جایر	قوجه ایلی
سرمین	حلب	شوره	ملاطیه	صاری قواق	ایچ ایل

سلمانلی صغیر م

کروچ

سروج	دقّه	شیران	ارضروم	صاری‌چای	ادنه
سیورک	دیاربکر	شوره‌کین	قارص	صیدا	سام
سنجار	م	شوشاد	جلدر	صفت	شام
قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
صمصاد	ملاطیه	طورغود	قرمان	عناده	دیاربکر
صاور	دیاربکر	طوغان حصاری	اقشهر	عاشدی	م
صغمان	م	طورطوم	ارضروم	عشقلی	کوتاهیه
صوغله	قونیه	طوزله	ارضروم		
		طرسوس	ادنه	حرف	الغین
حرف	الضاد	طرابلس طربزون	طرابلس طربزون	غلاده	طرابلس
ضمانتی	مرعش	طورول	م	غفرآباد	قرمان
		طاوسکر	چلدر	غزه	شام
حرف	الطاء				
طاغ اردی	اناطولی			حرف	الفاء
طویله	م	حرف	العین	فلکان	منتشا
طومانج	خداوندکار	عشاق		فتکه	تکه
طوسیه	کانغری	عثمانجق	چورم	فاشی	م

طرقلی بودلی	بولی	عربکیر	عربکیر	فسلکه	قره سی
ططای	قسطمونی	علائیه	علائیه	فارت	قره سی
طاشکپری	م	شکه	شام	فنارس	حانك
طورغان	م	عجلون	عجلون	فاسنی	
طاش اباد	سیواس	غزیر	حلب		
طاتیه	منتشا	عادلجواز	وان		
طالمه	م	عین تاب	مرعش		
قضاهای	الویه	قضاهای	الویه	قضاهای	الویه
حرف	القاف	قارپونلی	م	قیرشهری	قیرشهری
قوله	اناطولی	قره اغاج	حمید	قوکس	م
قره حصار	خداوندکار	قره اغاج	حمید	قره شبالو	ادنه
قره بازار	م	قره حصار	تکه	قوصون	م
قرلجه طوزله	م	قالقانلی	م	قره طاشی	ایج ایل
قره حصار شرقی	قره حصار شرقی	قاز اباد	سیواس	قدموس	طرابلس
قره موق	قره حصار غربی	قره قوشی	سیواس	قره لس	شام
قره جه شهر	سلطان اوکی	قره حصار برام	سیواس	قدس شریف	شام
قره بازار	کانغری	قره یقه	م	قارص ذو القدریه	مرعش
قری بازاری	م	قره حصار تیموری	چورم	قلب	دیاربکر

قوزی

قوزی بازاری	م	قطار	م	قوروچای	ارضروم
قوچحصاری	م	قواق	جانك	قوزای	ارضروم
قورشونلی	م	قلعه سلطانیه	بیغا	قارص	م
قارغو	كانغری	قره بورون	صغله	قغزمان	م
قرجه ویران	م	قزل حصار	م	قره سی	قره سی
قزل ایل	بولی	قونیه	قرمان	قوجه ایلی	قوجه ایلی
قوكره پا	م	قریش	م	قارایلی	قادایكی
قبرسیجق	م	قره حصار دوه لی	نیكده		
قسطمونی	قسطمونی	قرایلی	بكشهری		
قوش اطه سی	ایدین	قوچحصار	اقصرای		
قیاجق	صاروخان	قیولی حصار	قره حصار شرقی		
قره اوه	منتشا	قیصریه	قیصریه		

قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
حرف	الكاف	كول بازاری	بولی	كمرحمید	حمید
كوتاهیه	اناطولی	كوك	قسطمونی	كونات	م
كوك ایكوك	م	كره حدید	م	كچی بورنی	م
كره سلندی	م	كره نحاس	م	كرمكی	تكه
كولكر	م	كوفی	م		

كذر	م	كرزه	م	كمرادرميد	قره سی
كون يوزی	خداوندكار	كوكجه طاغ	م	كلمغاط	سيواس
كوكجه طاغ	م	كهشوطلی	م	كدغره	اماسيه
كته	م	كينولی	م	كلكراس	م
كپصوت	م	كوشك	ايدين	كومش اباد	~~كليدكلی~~ م
كول بازاری	م	كوزلحصار	ايدين	كليدكلی	م
كمليك	م	كستل	م	كوك صيوق	بوزاوق
كونه يك	م	كلبيس	م	كشنی دره سی	جانك
كونش	م	كوردل	صاروخان	كوكرجنليك	بيغا
كرماصتی	م	كوزلحصار	م	كيوه	قوجه ايلی
كومش اباد	م	كوردوس	م	كورله	م
كانغری	كانغری	كوطه	م	كسكين	قرمان
كسكين	م	كوجكرن	منتشا	كوجی كبور	بكشهری
كون يكيجه كی	م	كراتسی	منتشا	كوكچلی	ادنه
كرده	بولی	كوك اباد	م	كولنار	ايچ ال
كجنوس	م	كول حصار	حميد	كوه يوزی	ايچ ال
قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه	قضاهاء	الويه
كهف	طرابلس	كوربوتن	م	مدرنی	بولی

كوزطلی

" کفرطاش	حلب	کوتنیه	کوتنیه	منکل	م "
کلیس	م			مزکره	قسطمونی
کاحت				مکتوبی	م
کرکر	ملاطیه	حرف	اللام	موسنه	صاروخان
کنج	دیاربکر	لاذقیه	اناطولی	ماریوه‌جك	م
کورلی	م	لادق	اماسیه	ماندرضوریه	م
کورلی صغیر	م	لاابسکی	بیغا	منمن	م
کورکیل	م	لارنده	قرمان	مادون	منتشا
کردقاد	م	لاذقیه	طرابلس	مانطجه	م
کماخ	ارضروم	لکوت	شام	مغله	م
کرجانسی	م	لحین	م	مکری	م
کیغی	م	لوانه	چلدر	موسی	م
کلکت	م			مندلیات	م
کوکانسی	م			مجداوزی	سیواس
کوله	چلدر	حرف	المیم	مرزیفون	اماسیه
کوتانسی	م	میخالیچق	خداوندکار	مرزیفون اباد	م
کوین	وان	مداینه	م	مهاد الاسلام	چودرم
کرکوک	شهرزور	میخالج	م	میدان	جانك
کجرات	ارضروم	مانیاسی	م	مانی	نیکده

کتاب	طربزون	مرتضی اباد	انقره	منوغات	علائیه
کرەسون	م	میلان	کنغری	موط	ایج ایل
قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه	قضاهاء	الویه
معموریه	ایج ایل	حرف	النون	حرف	الیاء
مرقب	طرابلس	نیکسار	سیواس	یارحصار	خداوندکار
مصف بعیلی	م	نفللوبالو	م	یکیجه طراقلو	م
مجدوك	شام	نیف	صاغله	یاویجه	حمید
معرة المصرین	حلب	نیکده	نیکده	یاورکان	انقره
مطیح	حلب	نواحی علائیه	علائیه	یبان اباد	م
معرة النعمان	م	نابلوس	شام	یدی دیوان	بولی
منبج	حلب	نزیب	بیره الفرات	یکیجه افلغان	م
مرعش	مرعش		~~یالبنلیجه~~	یالبنلیجه	م
ملاطیه	ملاطیه	حرف	الواو	یورکان زغفران بولی	بولی
ماشوه	ملاطیه	وان	وان	یورکان ایواج	قسطمونی
معارفتن	دیاربکر	وقف	ایدین	یکیشهر	ایدین
مهرانی	م	ویرانشهر	بولی	یلدزایلی	سیواس
موصل	م			یوزده یاره	م
مازکره	م	حرف	الهاء	یکیشهر	صغله

مردن

مردن	م	هانی	دیاربکر	یوروس	قوجه ایلی
مرادجان	ارضروم	همشین	قونیه	یلاق اباد	قوجه ایلی
مجنکرد	م			بارلوعنه	قرمان
ماهروان	م			یحیی لو	نیکده
ملاذکرد	م				
میلادن	قره حصار شرقی				
مجقه	طربزون				
مباوری	م				
مکت					

اسم اقلیم	بلاد متعین	عدد ایالات
عربستان	مکهٔ مکرمه	۱۰
عجمستان	اصفهان	۱۶
هندستان	دهلی	۴۵
چین ماچین	پاکین	۱۶
تاتارستان	قره قطای	۳
مسقو	پترسبورغ	۴

اشبو جدول آسیاده دولت علیهٔ عثمانیه دن ماعدا موجود شاهلری بیان ایتمشدر والتی اولو شاهلر واردرکه هر بری مستقل وفاعل مختاردر وآسیاده واقع جزیره بی نهایه اولوب اکبرلری بونلردرکه ذکر اولنور

یاپونیا قمچاتقه لودرون فیلیپین ملوکه سونده بورنیو جاوه
اشبو اطه لریک کیمی سربست وکیمی خراج کذار وکیمی چین وهنده تابع اولمغله

حالدن حاله تحويل ايتمكده دير **فصل ثالث اجمال احوال افريقا**

اقليم افريقا كره ارضك اقسام اربعه سندن بري اولوب طولي اوچ بيك دورتيوز سكسان وعرضي اوچ بيك دورتيوز ميلدر اقليم مزبورك سواحلنده محصولات عديده نباتات نفيسه موجود ايكن وسطنده حار وريكستان ومتعسر الاسكان بروبيابان اولديغي متفق عليهدر اوروپا اقليمندن اوچ قات اكبر اولوب اون ايكي قسمه منقسمدر

مصر ١	بلاد بربر ٢	بلاد الجريد ٣	صحراي كبير ٤	بلاد سودان ٥	حبش بالا ٦
حبش زير ٧	سنغال ٨	جونيه بالا ٩	جونيه زير ١٠	زنكبار ١١	نقاره ١٢

مملكتلريدر خفي اولميه كه بو مملكتلرك اكثري دول اوروپا يدلرنده وبعضيلري كندي باشنه سربستيت ومستقلدر وبحر سفيد سواحلي دولت عليهٔ عثمانيه تابع اولان حكومتي بر پاشا وبربك وبرد آييدن عبارتدر **ممالك عثمانيه: افريقا** آلتي بيوك ايالته منقسمدر اسملري بونلردركه ذكر اولنور وذيلده تحرير اولنان جدولده اسماء بلادك هر بونده برر مملكت اعتبار اولنوب اول ممالك واسعه نك تفصيلي دخي بر كتابده ذكر اولنمشدر وذكر اولنديغي تقديرجه صحتي وعدم صحتي مجهول الاحوال قيد لا باس اولدوغندن تركي

ايالات	متعين بلاد
مصر	مصر
جرجه	صعيد
برقه	درنه
طرابلس	طرابلس
طونس	طونس

اولی کورلدی	جزآیر	جزآیر ، وآطراف افریقاده کائن جزیره لـر
،، ممالك	متعین بلده ،	، بونـلردر
فاش	مکینه	، مدن غشقر ،، ماهی ،، مدره ،،:
بلاد الجرید	طوسره	اقورس الینه امیرانید
صحرآی کبیر	حالی	بوربوز صانطومه فرانجه اطه لری
سودآن	طومبوط	فرناندو قناریه م
نوبیه	دنقله	وآشبو مدن غشقر جزیره سی
حبش بالآ	لوندآر	برکبیر جزیره اولوب آوج
حبشی زیر	موباقو	پادشاهلق اطه اولمغله هر بریله
ستغال	قولیس	مابینلرنده جنك وجدال اکسك
جونیه بالآ	داصومی	دکلدر وبنی آدم صورتنده
جونیه زیر	لوانکو	وسیرتده بهایمه مشابه
زنکبار	موازمبیقه	برقوم سیاهدر
نقاره	حاغه	

فصل رآبع اجمالاً احوآل امریقا یکی دنیا وهند غربی دخی دیرلر

آقسام اربعه دن زمینك برقسمی اولوب اقسام ثلاثه: سائره دن اکبر واوسع وطولی مختلف اولوب وجودی متقدمینه نامعلوم اولدیغندن یکی دنیا واکثر اوصافنده هندستانه موافق بولندیغندن هند غربی واتالیه اهالیسندن امریقو نام کمسنه کشف اتمکله کندی اسمنی وضع ایدوب امریقا دیو تسمیه ایلدیلر اوروپالولر

طرفندن آمریقا جانبندن اجرا اولنه کلان تعدیات جور وجفا اوزره حرکاته مقابل اوله رق بحکمة القهار اوروپا دیارنده نامعلوم اولان علت فرنکی ظهوریله نوع بشره مضر ومهلک اولمش اولدیغی بیاندن مستغنیدر. آمریقا ایکی قسم اولوب برقسمی شمالی وبرقسمی جنوبی تسمیه اولنمشدر. اکثر معمور وآبادان محلی انکلیز واسپانیول وپورتکیز لولرک ید وضبطنده در. وآمریقای شمالی یدی قطعیه تقسیم اولنوب بروجه آتی ذکر وتعداد اولنور. وآمریقای جنوبی سکز قسمه منقسمدر بروجه آتی

ایالات	بلاد متعینه	ذکر اولنور اشبو ممالک	ایالات	بلاد متعینه
قنادا	لوندون	واسوه نک اطرافنی بحر	تره فرما	پاناما
لابرادور	ویری	محیط احاطه ایتمشدر	پرو	لیما
یکی برتانیه	بوستون	انواع نباتاتی کثیره	اماضونیا	لاغونا
یکی اسقوچیا	سنتان	والتون والماس معدنلری	کویانا	قویانا
فیلوریده	صانجورجی	وغیره در شرق وغرب	برازلیه	صان سالوادور
مکسیقو	اناقایه	طرفلرنده لایعد ولایحصی	پاراکی	بونوس
قالیفورنیا	قالیفورنیا	اطه لر واردر	شیلی	صاازاغو
			ماجلان	پتاغونیا

خاتمه در بیان اراضی مجهوله بالاده ذکری سبقت ایتدیکی وجه اوزره دوری ارضده وبحرده سیاحین طرفلرندن مکشوف اولمش اولان اراضی کثیره وغیره نک اکثری قپودان قوق که انکلیزی الاصل علم دریاده غایت الغایه ماهر وهنز ومعرفته باهر وجرئت وجسارت وذکا وفراست ایله مألوف برشخص اولمغله ایکی قطعه

قطعه فرقه‌دن ایله اوچ دفعه دنیایی دائرما دارادوروسیر ایتمش وهر بر دفعه‌سنده
اوچر دوردر سنه مدت علی الاستمرار سیر دریا وسفر ایلمش اولوب اثنای راهده
قتی چوق اراضی وجزائر کشف ایتمش اولوب قپودان مرسومی صانویچ اطه‌لرنده
اهالیسیله معامله وتجارت ایدرکن بعضکره ابتدا ابراز صداقت بر اله دلنواز
ایتمشکن نهایة الامر بلاسبب مرقومی بغتة قتل وازاله ایتمشلردر والحاصل بزم
ذکر ایتدیکمزدن غیری افریقا وامریقا واسیا دیارلرنده شمدی‌یه دکین کلیا مجهول
ویاخود جزئی معلوم اولان بر مقدار اراضی دخی درکار اولدیغی نمایان بی ارتیابدر
اولمغله مجهول الاحوال اولان اراضی قنغی سمتده اولدیغی ایضاح وتصریحه محتاجدر
افریقا دیارینک فقط سواحلی معلوم ایکن اندرون اراضی سنک احوالی هنوز مجهولدر
وامریقانک جنوبینک کذلک بالجمله اندرونی هر نقدر قابل سیر ایسه دخی احوالینک
کمیتی الی هذا الان نوع بشره مبهمدر وبونلردن ماعدا قطب شمالی طرفنده بر مقدار
بر وقطب جنوبی طرفنده بر مقدار بحر بوز پاره‌لریله مستور اولدیغندن مجهول ونا
معلوم قالمشدر اشبو رساله مختصر للقالده رقمزده کلک تحریر وکشیده
سلک تسطیر قلنان مختصر اساسی بلدان تفصیل وتطویله محتاج اولوب
اشبو نسخه‌نک تحریرینه جسارتدن غرض انجق معرفتی لازم اولان علم جغرافیانک
نتیجه‌سی علی قدر الطاقه ذکر بر له سهولت تعلمنه نظرا مهما امکن انتفاع ایلمک
مأمولدر وتفصیلنه طالب اولان مجالة الجغرافیا وجهانما وکتاب رجایه
مراجعت ایلیه سمعه کذار ایتمش بعض نوادر نو پیدا ذکریله اثنای علم
هیئت اولنلره بر مجموعه: نو ترتیب اولنوب تعبیرات مشوشه مزی دخل

وتعرضی ایدن عزیز لردن مستدعا در که قصور یمه
نظر بیورمیوب ذکر جمیل بوله یاد و دلشاد بیوره لر تمت

تحریراً فی اواسط شهر رجب المرجب لسنه ست وعشرین ومائتین
والف من هجرة من له العز والسعادة والشرف عن ید الفقیر الحقیر
المعترف بالعجز والتقصیر احمد نظیف ابن الحاج محمد
ابن حسن الکماخی من تلامیذ المرحوم الحاج
حافظ فیض الله ابن احمد الاسلامبولی
المشهور بچکاک زاده زاد الله
تعالی نور قبره تمت